

Finansinis stabilumas: padėtis rinkoje, priemonės, prognozės

Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas
ir Finansinio stabilumo departamento direktorius Simonas Krėpšta

---

2017-12-21

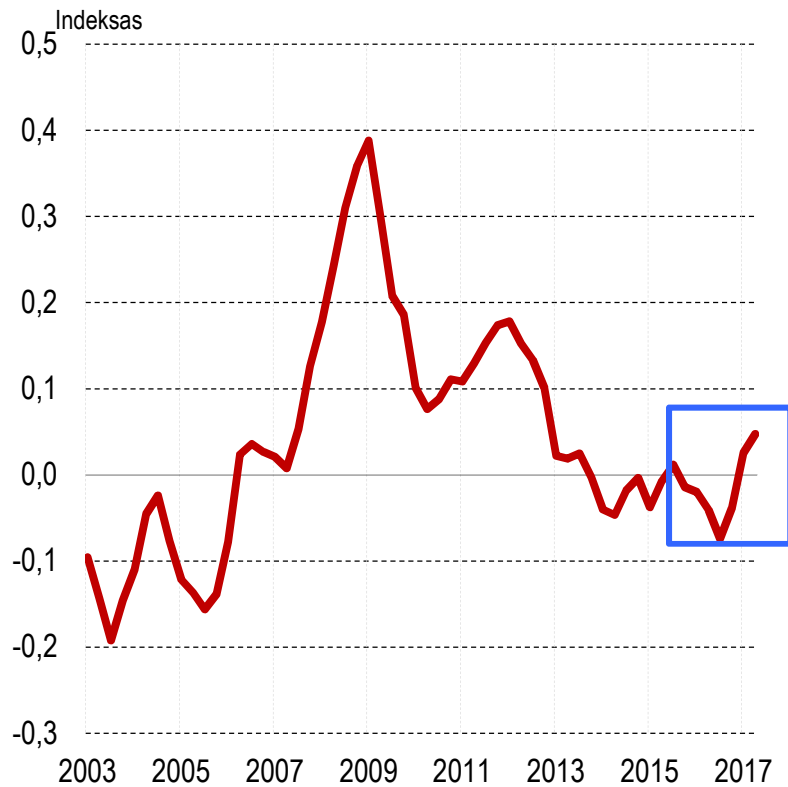
Nuotrauka: rinka įsibėgėjo

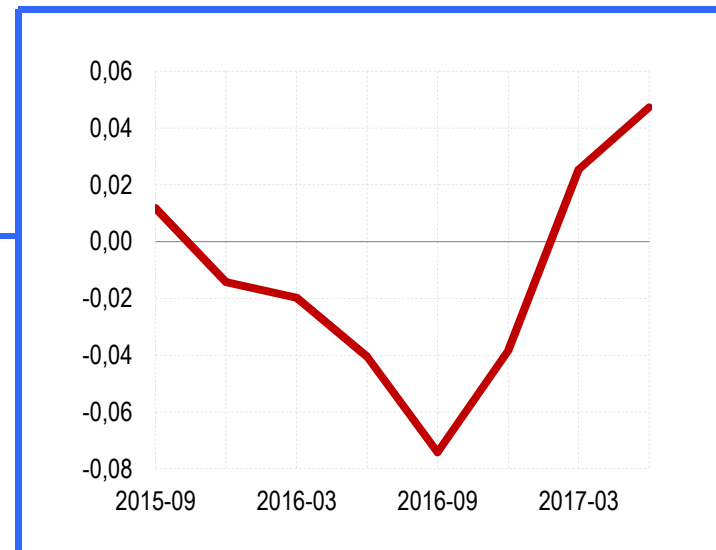
Finansų ciklas riečia nosį aukštyn

Finansų ciklo indikatorius Lietuvoje

Ateityje iššūkių daugės

Metas kaupti rezervus

Lietuvos banko arsenalas rizikoms mažinti

Stiprina bankų atsparumą

ANTICIKLINIS KAPITALO REZERVAS

KAPITALO APSAUGOS REZERVAS

SISTEMINĖS RIZIKOS REZERVAS

KITŲ SISTEMINĖS SVARBOS ĮSTAIGŲ REZERVAS

Mažina skolininko riziką

ĮKEISTO TURTO IR PASKOLOS SANTYKIS

MĖNESIO KREDITO ĮMOKOS IR PAJAMŲ SANTYKIS

PALŪKANŲ ŠOKO TESTAS

MAKSIMALI PASKOLOS TRUKMĖ

AKR – unikalus anticiklinis instrumentas

AKR veikimas

**AKR kaupiamas
„gerais laikais“**

**AKR
„atlaisvinimas“
sušvelnina šokų
pasekmes**

Sprendimas – pirmą kartą didinti anticiklinį kapitalo rezervą

Kiek?

Iki 0,5 %

Kada?

Rezervą privaloma sukaupti per 1 metus

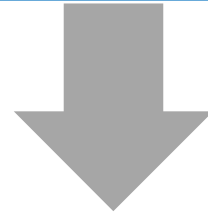
Kam?

**Kredito įstaigoms:
bankai + centrinės kredito unijos**

Sprendimo poveikis – prevencinis I

Koks poveikis finansų sistemai?

Bankai bus atsparesni šokams

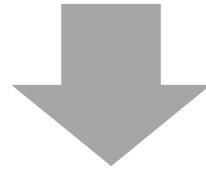
Daugiau lankstumo reaguoti į nuosmukius

Kreditavimo nesustabdys: rezervą sukaupti pakankamai laiko

Sprendimo poveikis – prevencinis II

Koks poveikis gyventojams?

Tiesiogiai gyventojų nepaveiks

Poveikis paskolų srautui ir kainai minimalus

Pradinis įnašas ir kt. reikalavimai nesikeičia

1% AKR – tai, ko reikia vidutiniam šokui atremti

Finansų krizei atlaikyti

Pvz., 2008-2009 m.

5-6 proc.
p. kapitalo

Vidutiniam ekonominiam šokui atlaikyti

Pvz., Rusijos krizė 1998 m.

0,5-1 proc.
p. kapitalo

1 proc. = 96 mln. Eur kapitalo = 804 mln. Eur naujų paskolų

Tolesni žingsniai

**2018 m. – jeigu
dabartinės tendencijos
išliks**

Sprendimas dėl 1 proc. AKR

2018 m.

**Vieša konsultacija dėl
Atsakingojo skolinimo
nuostatų**

2018 m. kovo mėn.

Kitas sprendimas dėl AKR

Nuolat

**Išsami kreditavimo ir NT
rinkos sveikatos stebėseną**

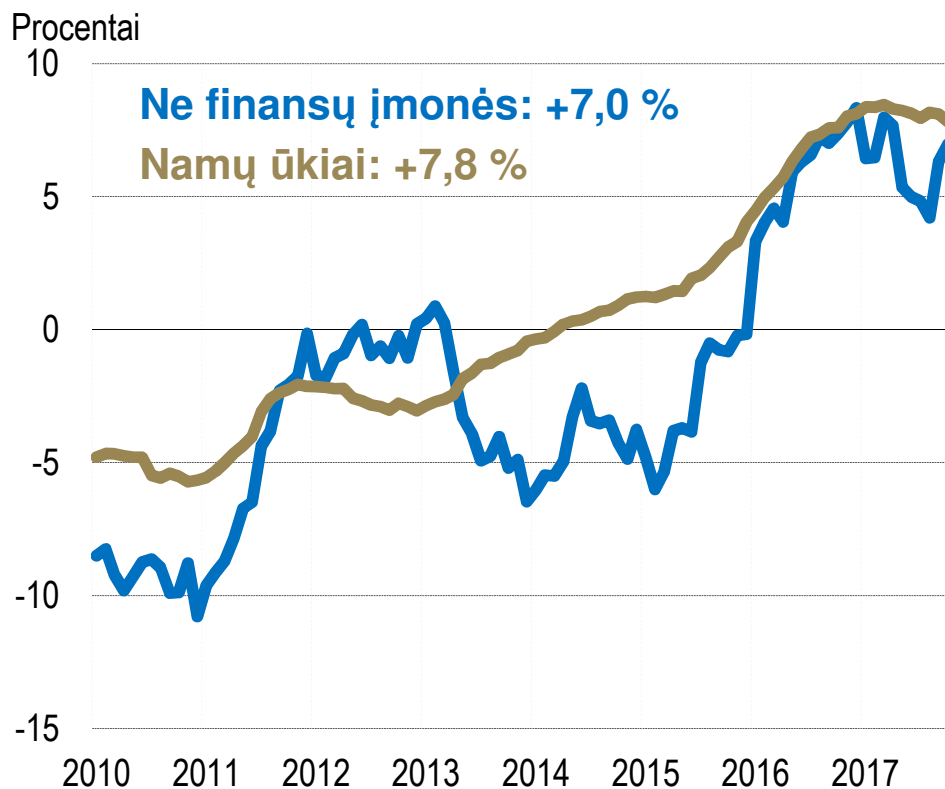

Pagrindinės kreditavimo ir NT rinkos tendencijos

Kreditavimas – „ant bangos“

Paskolų namų ūkiams ir įmonėms portfelio metinis augimas

Šaltinis: Lietuvos bankas

Naujų paskolų srautas 2017 m. sausį-spalį:

įmonėms
+ 2,2 mlrd. Eur

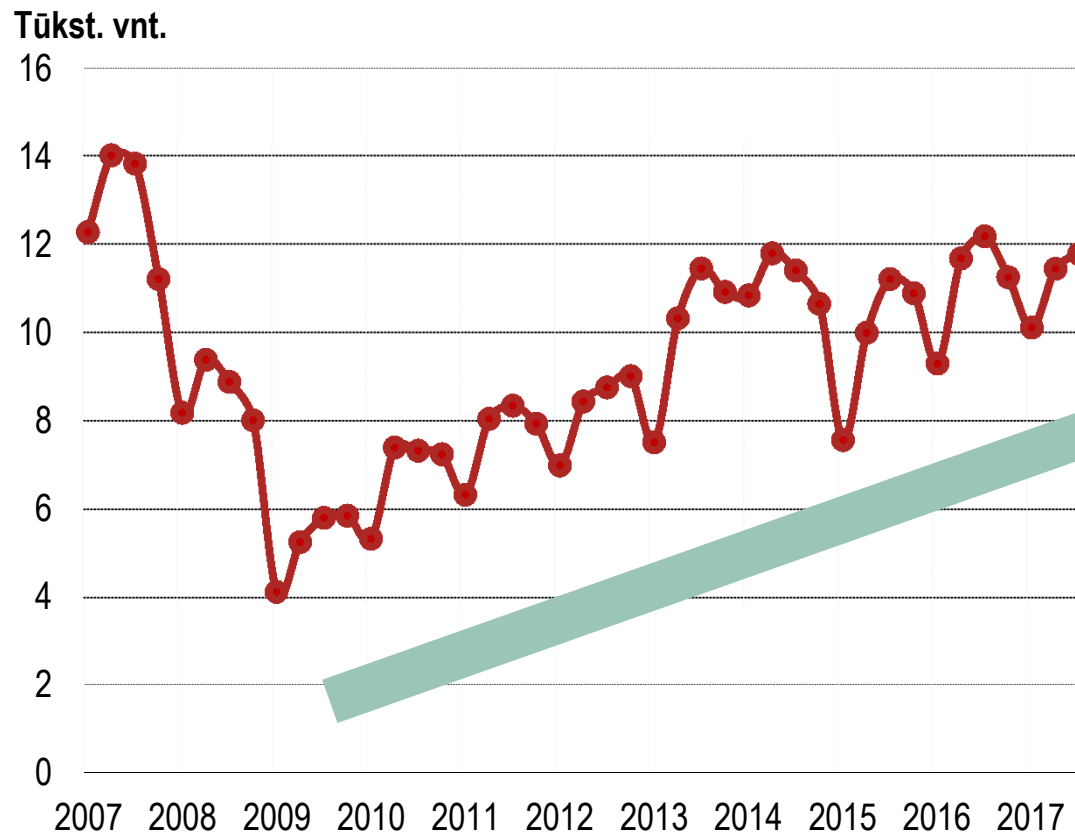
namų ūkiams
+ 1,5 mlrd. Eur

būstui įsigyti
+ 0,9 mlrd. Eur

Būsto rinkos aktyvumas – judame aukšta pavara

Būsto sandorių skaičius per ketvirtį

Šaltinis: Registrų centras.

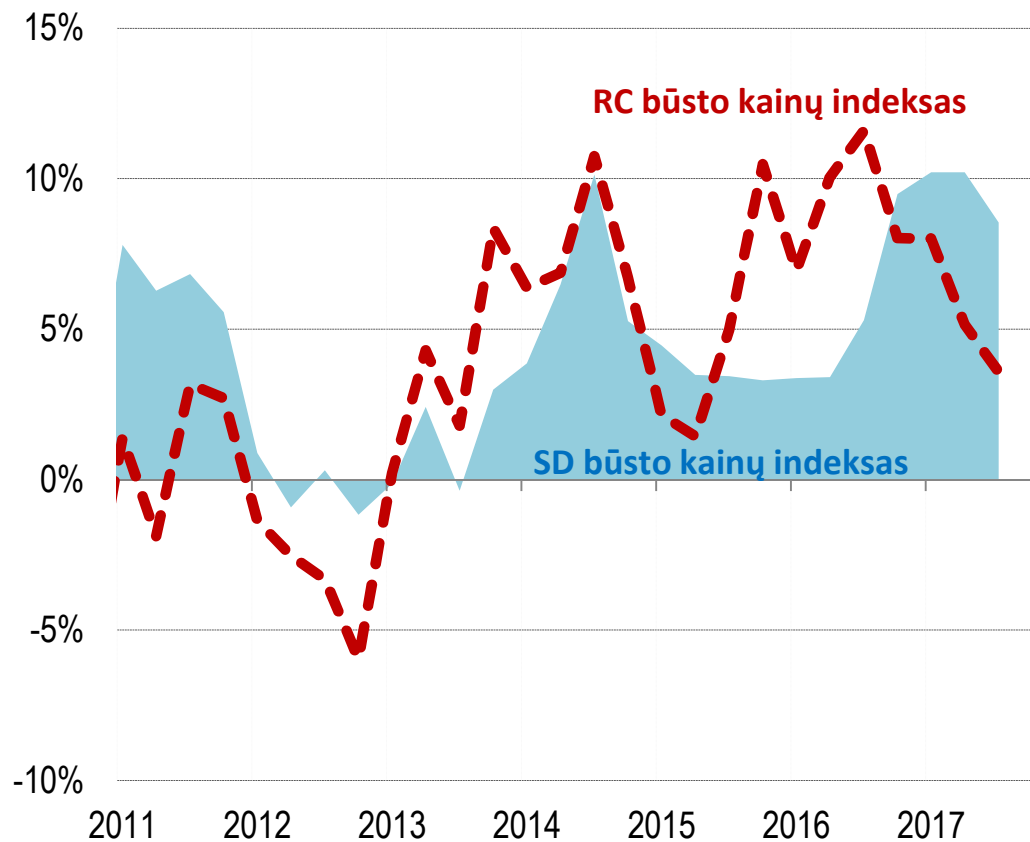
**Būstų
pardavimų
aktyvumas
tebėra didelis**

**Sandorių skaičius
2017 m. sausį-
lapkritį
+1,5 %**

Būsto kainos nenutrūkstamai auga jau 4 metus

Būsto kainų indeksai

↑
Statistikos
departamentas:
+ 8,5% (2017 K3)

↑
Registru
centras:
+ 3,6% (2017 K3)

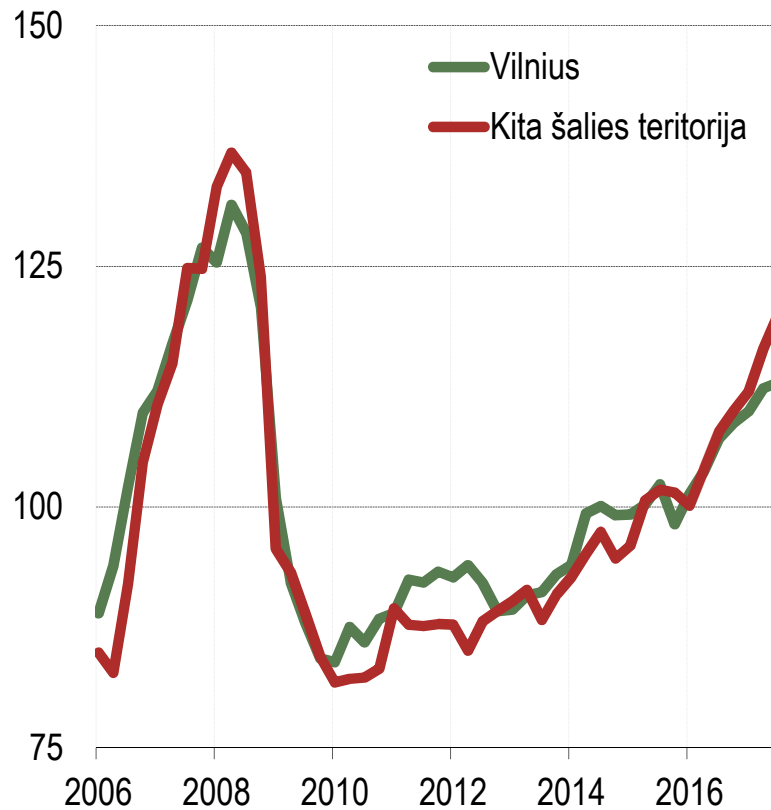
Šaltiniai: Statistikos departamentas, Registru centras.

Būsto rinka įsibėgėjo visoje šalyje

Būsto kainų pokyčiai Vilniuje ir kitur

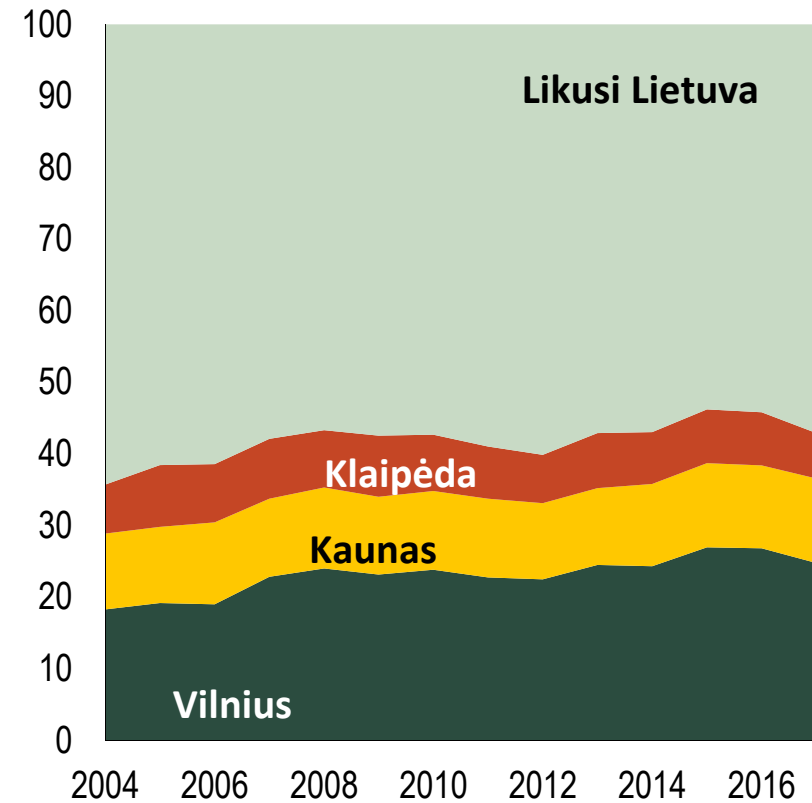
Indeksas, 2015 = 100

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Būsto sandorių struktūra pagal regionus

Procentai

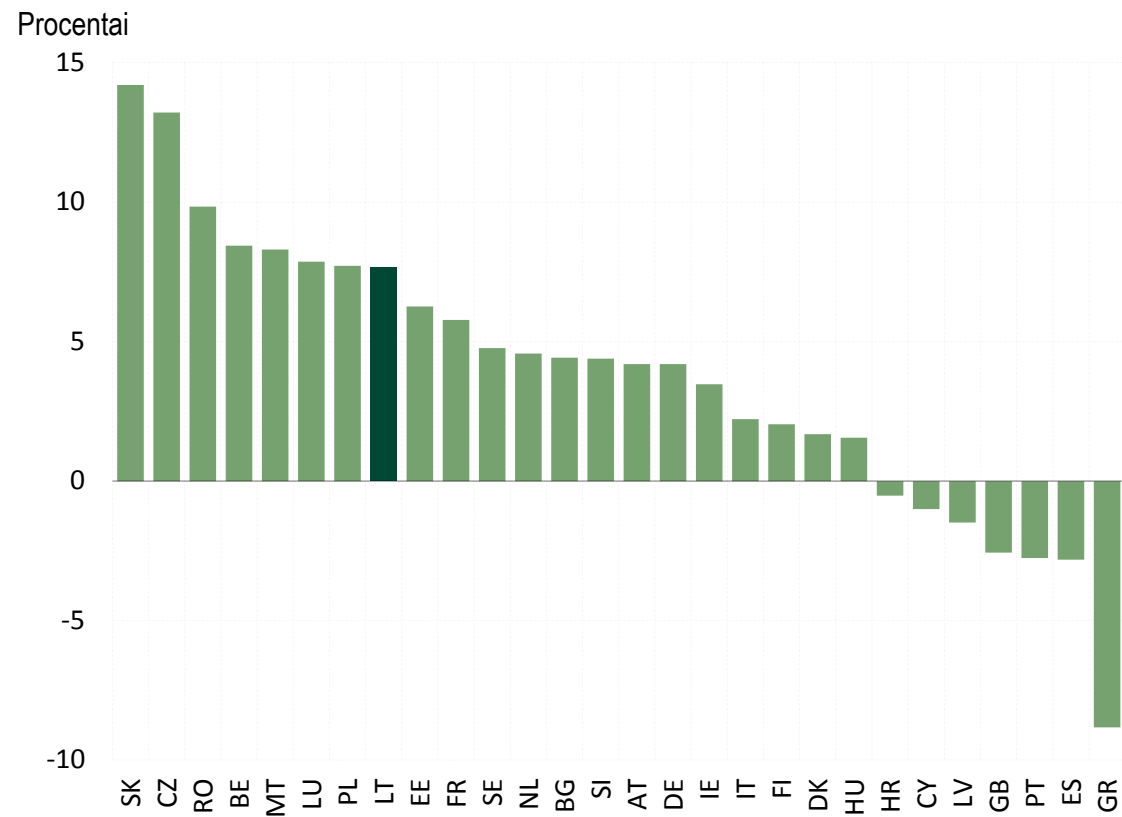

Šaltinis: Registrų centras.

Lietuvoje kredito ir NT kainų augimas – tarp spartesnių Europoje

Paskolų būstui įsigyti portfelio kaita per metus (2017 m. II ketv.)

Šaltinis: ECB SDW.

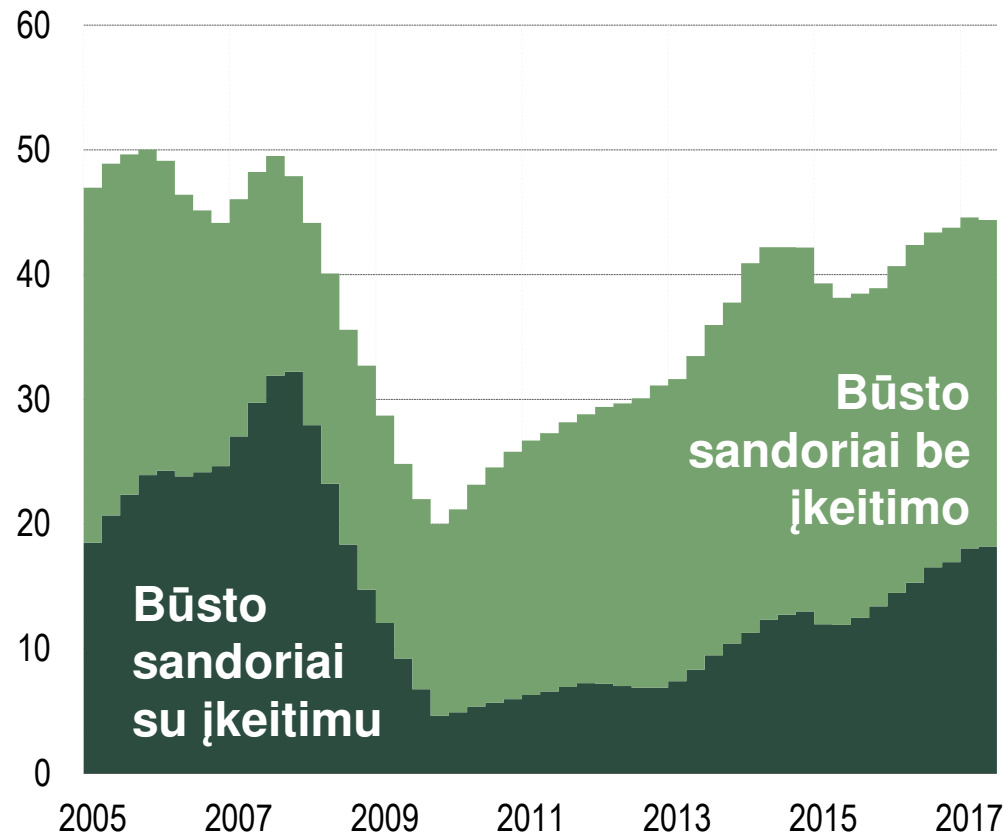

Kreditas - vis stipresnis NT rinkos vedlys

Būsto sandoriai su paskola ir be jos

Tūkst. vnt.

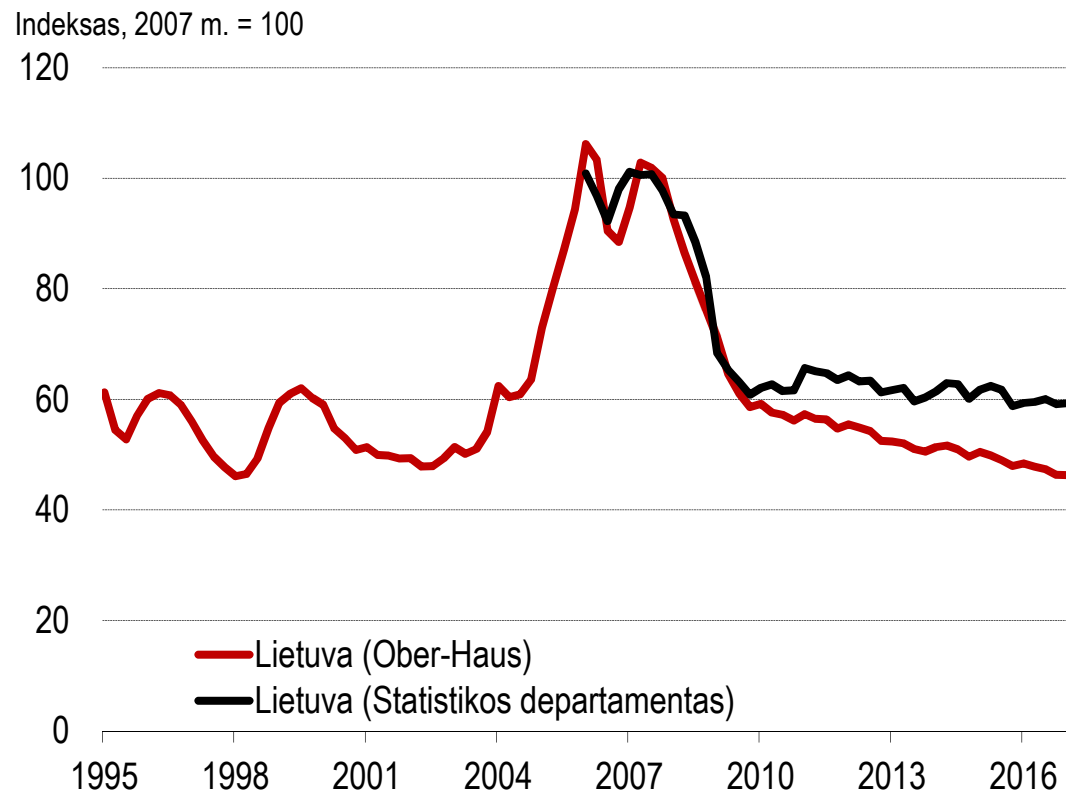
Šaltiniai: Registrų centras ir Lietuvos banko skaičiavimai.

↑
2017 m. suteikta
naujų būsto
paskolų:
+ 13 %

Būsto įperkamumas kaip „senais gerais laikais“

Būsto kainų ir vidutinio neto darbo užmokesčio santykis Lietuvoje

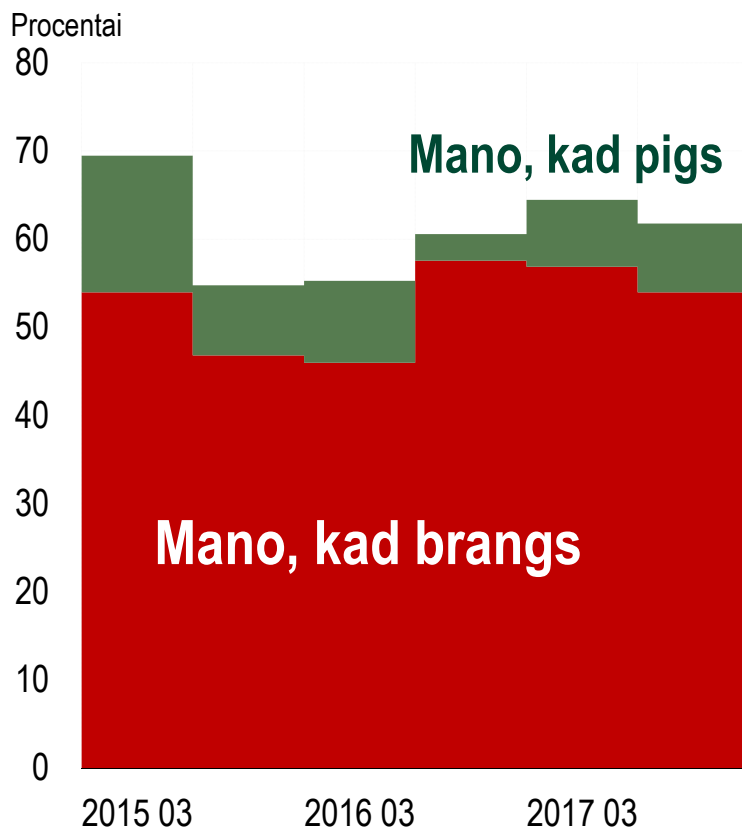

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Ober-Haus ir Lietuvos banko skaičiavimai.

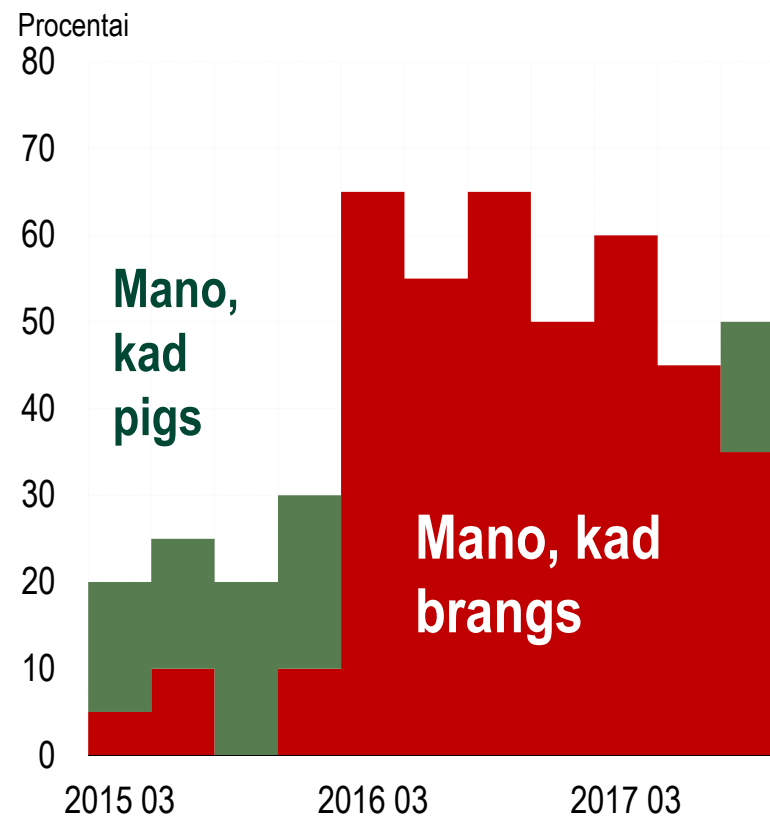
Gyventojų ir bankų lūkesčiai dėl būsto kainų – optimistiniai

Gyventojų lūkesčiai

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Bankų lūkesčiai

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Bankai planuoja tolesnį paskolų portfelio augimą

Paskolų privačiajam nefinansiniam sektoriui augimas per metus

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Skolinimas turėtų didėti ir 2018 m. – atlyginimai augs, investicijos tikėtina atsigaus

0,5 proc. AKR poveikis paskolų kainai mažas: iki 0,08 proc. p. ilguoju laikotarpiu

Svarbu kreditavimo kranelių neatsukti per daug!

Klausimai